

RHAGOLETIS RIBICOLA

Szkodnik podlegający obowiązkowi zwalczania,
należący do rodzaju *Rhagoletis*

Dorośla muchówka *Rhagoletis ribicola*; fot. dzięki uprzejmości Ross Hill,
<https://bugguide.net/node/view/1545910/bgpape>

Przekrój owocu agrestu z żerującą larwą *Rhagoletis ribicola* (w prawym górnym rogu) w porównaniu z owocami nie porażonymi; fot.

<http://hortsense.cahnrs.wsu.edu/Search/MainMenuWithFactSheet.aspx?CategoryId=2&PlantDefId=69&ProblemId=172>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Rhagoletis ribicola jest muchówką z rodziny nasionnicowatych (*Tephritidae*). Występuje ona tylko w Ameryce Północnej (Kanada, USA). Ze względu na odpowiednie warunki ekoklimatyczne i obecność roślin żywicielskich, agrofag ten po potencjalnym zawleczeniu z porażonym materiałem roślinnym, może się zadomowić również w Europie, w tym także w Polsce.

Larwy są beznogie, o ciele zwężającym się ku przodowi, długości 8-9 mm, białe lub żółte. W podłożu, przy roślinie żywicielskiej oraz w materiale opakowaniowym towarzyszącym owocom (skrzynki, kartony, itp.), znajdują się poczwarki, w formie baryłkowatych, żółtobrązowych lub czerwonych bobówek, długości ok. 5-6 mm. Na powierzchni roślin i owoców można spotkać dorosłe muchówki długości ok. 5 mm, których ciało generalnie jest barwy czarnej i posiada parę przezroczystych skrzydeł długości 4-5 mm, z czarnymi pasami ułożonymi w formie zygzakowatej. Tarcza czarna z dwoma lub trzema szarymi pasmami, natomiast na odwłoku znajduje się poprzeczne paskowanie. Identyfikacja jest możliwa na podstawie analizy cech morfologicznych dorosłych muchówek.

Rośliny żywicielskie

Żywicielami są rośliny z rodzaju *Ribes*, zwłaszcza czerwona porzeczka (*R. spicatum*) i agrest (*R. uva-crispa*).

Objawy występowania i szkodliwość

W miejscach składania jaj przez samice pod skórą owoców, na powierzchni skórki widoczne są niewielkie (średnica ok. 0,5 mm), jasne plamki. Larwy drążą chodniki w miąższu owoców, w konsekwencji porażone owoce stają się miękkie, a do uszkodzonego miąższu przenikają mikroorganizmy doprowadzając do jego czernienia i rozkładu gnilnego.

Brak aktualnych danych nt. wielkości szkód wywoływanych przez *R. ribicola* na obszarach występowania tego gatunku.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Rozprzestrzenianie się szkodnika w sposób naturalny (przeloty muchówek) jest możliwe, brak jednak informacji na jaki dystans. Na większą odległość gatunek ten jest przenoszony wraz z owocami i ich opakowaniami oraz z roślinami do sadzenia z podłożem, w którym mogą znajdować się poczwarki.

Kontrola objawów i pobieranie prób

Informacje nt. objawów, terminu kontroli i pobierania prób oraz miejsc pobierania prób i rodzaju pobieranego materiału znajdują się w dokumencie „Agrofagi kwarantannowe spoza UE” na stronie <http://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/agrofagi-szkodliwe/>.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga na importowanych owocach oraz w krajowych uprawach porzeczki i agrestu należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce, określone agrofagi należące do rodzaju *Rhagoletis*, w tym m.in. *Rhagoletis ribicola* podlegają obowiązkowi zwalczania (są to agrofagi kwarantannowe dla Unii).